

Rikspolisstyrelsens allmänna råd om polisinsatser vid kärnkraftverk m.m. - Beredskapsorganisationen vid kärnkraftolycka;

beslutade den 19 februari 2001.

RPSFS 2001:2
FAP 206-1

Utkom från trycket
den 19 februari 2001

Rikspolisstyrelsen meddelar, efter samråd med Statens strålskyddsinstitut och Statens räddningsverk, följande allmänna råd med stöd av 12 § förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen.

1 Räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen

Vid utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning i sådan omfattning att särskilda åtgärder krävs för att skydda allmänheten, eller vid överhängande fara för sådant utsläpp, ansvarar Polisen för sådana uppgifter som berörs i det följande.

För räddningstjänsten ansvarar i dessa fall länsstyrelsen enligt 28 § räddningstjänstlagen (1986:1102). Länsstyrelsen skall upprätta en plan för sådan räddningstjänst. I planen skall enligt 48 § första stycket räddningstjänstförordningen (1986:1107) behandlas

- organisation och ledning,
- samband,
- strålningsmätning,
- information till allmänheten,
- personella och materiella resurser i länet,
- saneringsmetoder och
- andra frågor av betydelse för beredskapen.

De planer som upprättas av länsstyrelserna i Uppsala, Kalmar, Skåne och Hallands län skall enligt 48 § andra stycket räddningstjänstförordningen också behandla frågor om bl. a.

- alarmering,
- utrymning,
- utdelning av jodtabletter och
- bistånd till länsstyrelser i andra län.

Länsstyrelsen i Södermanlands län skall, enligt 53 § räddningstjänstförordningen, i samråd med Statens räddningsverk och Statens strålskyddsinstitut upprätta en beredskapsplan för den kärntekniska anläggningen i Studsvik.

2 Zonindelning

Av 49 och 50 §§ räddningstjänstförordningen (1986:1107) framgår att det för kärnkraftverken skall finnas en inre beredskapszon och en zon för strålskyddsmätning (indikeringsson) samt en central alarmeringszon närmast kärnkraftverket. Vidare uppställs krav på förberedelser för att kunna ge larm inom olika sektorer av den inre beredskapszonen. Gräns för den centrala alarmeringszonen skall ligga på ett avstånd av minst fem och högst tio kilometer från kärnkraftverk.

Omfattningen av inre beredskapszon och indikeringszon för kärnkraftverken framgår av bilaga till räddningstjänstförordningen.

3 Planering för polisinsats

Med utgångspunkt från länsstyrelsens planer vid utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning samt föreskrifter och annan instruktion från andra ansvariga myndigheter inom kärnenergiområdet, planerar polismyndighet med kärnkraftverk eller annan kärnteknisk anläggning inom polisdistriktet för egna insatser i samband med räddningstjänst vid sådant utsläpp av radioaktiva ämnen.

4 Åtgärder vid polisinsats**Organisation**

4.1 Polisinsats bör organiseras enligt principer som framgår av länsstyrelsens planverk. Polismyndigheten vidtar erforderliga åtgärder enligt planverket, genomför länsstyrelsens utrymningsbeslut och verkställer uppgiften som utrymningsledare.

Varning

4.2 Vid svensk kärnkraftolycka varnas och informeras allmänheten vid larmnivåerna "höjd beredskap" och "haverilarm" genom information från länsstyrelsen i radio och i television.

Allmänheten inom den inre beredskapszonen varnas dessutom vid larmnivån "haverilarm" genom varningssignalen "Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)", utomhus med ljudsändare och inomhus genom utdelade RDS-mottagare (samt telefon i Skåne län) samt ett första meddelande som sänds i Sveriges Radios lokala kanal P 4. Telefonvarning i Skåne kommer att upphöra när AXE-systemet blir fullt utbyggt under år 2003.

Polisen har till uppgift att komplettera denna larmning med mobil högtalarutrustning.

Avspärning

4.3 I första hand spärras de större vägarna till den inre beredskapszonen. Vid beslut om utrymning kan Polisens avspärningsuppgift bli omfattande.

Trafikreglering

4.4 Med anledning av att de större vägarna till den inre beredskapszonen spärras, måste trafiken ledas om till andra vägar. Trafikregleringen ordnas efter i förväg uppgjorda alternativa planer som kan anpassas till olika situationer. Information till trafikanterna lämnas av Polisen genom lokalradion och riksradiön.

Utrymning

4.5 I länsstyrelsens beredskapsplan för kärnkraftolyckor ingår en plan för utrymning av inre beredskapszonen. Länsstyrelsen beslutar om utrymning och Polisen verkställer beslutet.

På förberedda utrymningsstationer och på ytterligare sådana stationer som upprättas vid behov svarar Polisen bl. a. för registrering av utrymda personer.

Eftersök och genomsök

4.6 Sedan befolkningen utrymmts ur ett område ankommer det på Polisen att förvissa sig om att ingen person längre vistas där. Arbetet med genomsökning organiseras systematiskt samtidigt som givna strålskyddsföreskrifter beaktas. Polispersonalen kan indelas i grupper och varje grupp får till uppdrag att genomsöka ett bestämt avgränsat område.

Genomsökningen dokumenteras genom markering på kartor och i protokoll över vilken polispersonal som utfört genomsöket och tidpunkten när detta skett. Markering bör ske på byggnad eller entrédörr att genomsök har skett. Misstänker man att någon person finns i en byggnad eller lägenhet måste en närmare undersökning ske.

Särskild uppmärksamhet ägnas åt äldre, rörelsehindrade, sjuka, ensamma eller isolerat boende personer. I detta avseende bör god hjälp kunna erhållas genom upplysningar från kommun och landsting.

Samarbete etableras med Kustbevakningen beträffande åtgärder till sjöss och i skärgården.

Bevakning

4.7 Utrymt område bevakas av Polisen. Såväl stationär som rörlig bevakning bör förekomma. Bevakningsplatserna bör väljas med hänsyn till att man därifrån har tillräcklig utsikt över vägarna till området. I sammanhanget ägnas särskild uppmärksamhet åt att polismännen skall kunna vistas där utan risk för sin hälsa.

Samarbete med Kustbevakningen avser bevakningsåtgärder till sjöss och i skärgårdsområde.

5 Utbildning och övning

Beredskapsorganisationen utbildas och övas enligt särskilda bestämmelser. Statens räddningsverk har det övergripande ansvaret för denna verksamhet.

Berörd polispersonal genomgår viss grundläggande utbildning, varefter fortbildning sker bl.a. genom funktionsvisa övningar.

Därutöver genomförs s. k. större övningar i vilka Polisen deltar och där hela eller delar av beredskapsorganisationen övas i samverkan.

Dessa allmänna råd träder i kraft den 1 april 2001, då Rikspolisstyrelsens allmänna råd om polisinsatser vid kärnkraftverk m. m. – Beredskapsorganisationen vid kärnkraftolycka (FAP 206-7), gällande från och med den 2 oktober 1986, skall upphöra att gälla.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

SEPPO WUORI

Gunnar Månsson
(Rättssekretariatet)